

קול רינה

חדשות מהקהילות הקתוליות הדוברות עברית בישראל

ברכות לחג המולד

אחים ואחיות יקרים,

בחג המולד אנו מתכנסים סביב האבוס כדי לרחוש כבוד לעולל הנוול בבית לחם. אולם, עלינו לזכור כי בהולדתו לפני אלפיים שנה לא מצא מקום בעולמנו ועל כן השכיבוהו באבוס. בתקופת הצפייה ללידתו ובחג, אנו כמהים לפתוח את ליבנו - ליבו של כל מאמין, ליבה של כל קהילה וכן של כל הכנסייה כולה. לצערנו, אנשים רבים ואף ילדים קטנים בתוכם אינם מוצאים מקומם בעולמנו. לעיתים, הם חיים בשולי החברה, חסרי כל, מנוכרים ובודדים. חג המולד הינו הזמן לפתוח ליבנו לכל החי בקרבנו הזקוק לעזרתנו, לחברתנו, לעידודנו: חברי קהילה זקנים, חולים, עניים ובודדים, מהגרי עבודה, פליטים ותושבים זרים ובמיוחד הילדים שביניהם, מי ייתן וקהילותינו תהיינה כעין נאות מדבר, מרכזים לשמחת המולד במשך כל ימות השנה: קהילות אשר כל אחד ואחד ימצא מקומו בהן!

חג שמח בברכתו של ישוע העולל הנוול בבית לחם!

האב דויד - הממונה על הקהילות

ויבוא מלך הכבוד

האב יואל, מקהילת באר שבע, חולק עמנו הרהוריו אודות רז המולד.

בספר ישעיהו קוראים את התחינה: "הרעיפו שמים ממצל ושחקים יזלו- צדק" (ישעיה מה:8) ובמזמורי התהילים מתפללים: "יהנה הט-שמים ותירד" (מזמור קמד:5): מאז ימי בראשית רצו בני האדם לפגוש באלוהים. האלוהים אף הוא רצה להיות לצד בניו האהובים. תוכניתו מימי בראשית הייתה לשכון בגן בקרב בני האדם באהבה וללא מורא ממוות. בגין החטא הדבר לא התאפשר, אולם האלוהים לא וויתר והשתוקק לחזור ולשכון בינינו. הוא קרא את אבותינו והביאם לארץ המובטחת כדי שיהיו לו לעם. הוא גאל עמו מעבדות מצריים וחיכה לו בהר סיני, כחכות חתן אל כלה. הוא הלך עמו במדבר, באוהל מועד, והוא שכן בקרבו בבית המקדש. אולם בזאת לא הסתפק האלוהים: החטא שחצץ כגדר בינו לבין בניו האהובים לא אפשר לראותו פנים אל פנים. אף מחאותיהם של נביאיו לא הספיקו: לבד לא יכולנו לנטוש את החטא ולשוב אל האלוהים.

אלוהים, באהבתו הגדולה, לא יכל להישאר מרחוק, לפיכך "דבר אלינו באחרית הימים האלה ביד הַבן אֲשֶׁר שָׁם לְיֹרֵשׁ כָּל וּבְיָדוֹ גַם עֵשָׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ" (אל העברים א:2). דרך בנו יחידו, ישוע המשיח, דרך הולדתו, מותו ותקומתו, האלוהים טיהר אותנו מכל חטאינו ופתח לנו את שערי מלכותו. בחג המולד אנחנו חוגגים את התוכנית הזאת של האלוהים, תוכנית אהבה עמוקה: האלוהים אכן ירד מן השמים והשחקים יזלו- צדק. אלוהים הפך להיות כבן אדם, כילד, כדי שאנו נוכל להיות כאלוהים. הוא ירד מכס המלכות כדי לאפשר לנו להיכנס למלכותו. בחג הזה אנחנו רוצים לפתוח את ליבנו כדי שהאלוהים יוכל להיכנס כילד להעניק לנו כמתנה את שמחת החרות מן החטא ושמחת המפגש עם עמו פנים אל פנים. "שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד. מי הוא זה מלך הכבוד יהנה צבאות הוא מלך הכבוד" (מזמור כד:9-10).

יוצא לאור הספר השני לילדים: "הפר את הכנסייה"

לקראת חג המולד יצא לאור בחסות הנציגות כרך שני בסדרת ספרי הלימוד לילדינו, "הפר את הכנסייה" הודן בעקרונות האמונה בכנסייה, בתקדישים (הסקרמנטים), בעשרת הדיברות ובתפילה, כרך זה יצא בעקבות הכרך הראשון "הפר את המשיח". נקווה שהספר יגיע לידי כל ילד קתולי דובר עברית בישראל.

הסינודוס לכנסייה הקתולית במזרח התיכון

זו פעם ראשונה בתולדות הכנסייה, בה כינס האפיפיור אספה כללית להגמוני הכנסייה הקתולית במזרח התיכון אשר התקיימה ברומא מה-10 ועד ה-24 באוקטובר 2010. 165 הגמונים מ-17 מדינות ומכל זרמי הכנסייה הקתולית לקחו חלק באספה אליהם חברו מומחים ושומעים. הנושאים העיקריים אשר נדונו: אחדות הכנסייה הקתולית, היחסים עם קהילות נוצריות אחרות, היחסים עם היהודים והמוסלמים באזור, ההגירה מהמזרח התיכון ואליה ושילוב הנוצרים בחברה. הושם דגש מיוחד על חייהן של הקהילות המקומיות.

האב דוד ייצג את הקהילות הקתוליות הדוברות עברית, להלן טקסט נאומו:

"אני מודה לאב הקדוש על שמינה אותי להשתתף בסינודוס.

עם הקמתה של מדינת ישראל בשנת 1948, הציף אותה גל עלייה עצום אשר הכפיל את מספר תושביה פי עשרות מונים. בין אותם עולים היו קתולים רבים אשר ברובם היו בני משפחות יהודיות שמצאו עצמם חיים בקרב החברה הישראלית, היהודית והדוברת עברית. בשל מניעים שונים הקשורים לפערי תרבות, הבדלי שפה ולמצב הפוליטי, אותם עולים קתולים לא מצאו מקומם בכנסייה המקומית שכן ברובה הייתה דוברת ערבית. על מצע זה, נוסד מפעל יעקב הצדיק אשר מטרתו הייתה לתת מענה לצרכים הפסטוראליים של אותם קתולים החיים במדינה היהודית ואף לקדם את הדו שיח בין הכנסייה לעם היהודי. עם הזמן, המימד הפסטוראלי של מפעל יעקב הצדיק מצא ביטוי בנציגות הקתולית הדוברת עברית הפועלת תחת חסותה של הפטריארכיה הלטינית של ירושלים. הקמתה של הנציגות הביאה להגדרת מטרותיה וכן פועלה באשר לגלי העלייה החדשים מארצות חבר העמים המונים כמיליון עולים דוברי רוסית וביניהם עשרות אלפי נוצרים. כיום: העברית אחת שפות הכנסייה במזרח התיכון (משפט זה נאמר בעברית מפי האב דוד באולם הסינודוס).

כיום קיימות שבע קהילות המשרתות את צרכיהם של ציבור הקתולים דוברי העברית והרוסית ברחבי הארץ. המהוות מרכזים שוקקי חיים לקתולים שהינם מיעוט כפול: בתוך חברה שהינה ברובה יהודית, ובתוך הכנסייה שרובה דובר ערבית. אנו ממשיכים לעמול ללא לאות כדי לאפשר חיים קתוליים קהילתיים וחינוכיים בשפה העברית. אנו חיים את אמונתנו הנוצרית בקרב חברה יהודית, וראוי לציין ששפתה, תפילותיה, מועדיה ומסורותיה עיצבו את הקהילות הנוצריות הקדומות ביותר. הניסיון להתאים עצמנו לחברה הזו, כאילו מאפשר לנו להתחקות אחר זמנן של אותן קהילות ראשונות בירושלים של תקופת השליחים. ובמקביל, אנו נקראים לחיות באחדות עמוקה עם אחינו הנוצרים הערבים ולהתפלל איתם למען שלום וצדק לרווחת תושבי הארץ הזו.

בשנים האחרונות, נוספו שלוש אוכלוסיות למערך החיים בארץ המנהלות חייהן בעברית ובכך הרחיבו את מימדי הנציגות הקתולית הדוברת עברית בישראל:

- עשרות אלפי מהגרי עבודה קתולים;
- אלפי פליטים המגיעים מכל רחבי העולם;
- עשרות משפחות ערביות נוצריות שעברו להתגורר בישובים יהודיים, במקום שהעברית שפת המקום. כפועל יוצא ממצאיות זו, אלפי ילדים נוצרים לומדים בבתי ספר יהודיים, ישראלים הדוברים עברית והם משולבים מבחינה תרבותית. קיים צורך דחוף לפתח את הנוכחות הקתולית בשפה העברית בקרבם על מנת לחנך את הילדים האלה. האתגר ברור: לשמר את זהותם הנוצרית.

בהקשר שלנו, לנציגות הדוברת עברית שליחות כפולה. ראשית, שליחות לכנסייה בישראל/פלסטין וברחבי המזרח התיכון: לעזור לה להשתחרר מתחושת החשד, פרי העימות הפוליטי ולהסב לשיח של כבוד הדדי אודות מסורת דתית ורוחנית הקשורה קשר בל יינתק לאמונה הנוצרית משורשיה. שנית, שליחות בקרב החברה היהודית: לעזור לה להבין את הכנסייה הקתולית, תורתה ועקרונותיה ולסייע לישראלים להבין את הנוכחות המושרשת של הכנסייה ושל הנוצרים בארץ הקודש ולהעמיק את רגישותם למציאות בה חיים הנוצרים. העובדה שבמדינת ישראל היהודים מהווים רוב דומיננטי היא שמעצבת את הדו-שיח. בשום תקופה בהיסטוריה לא חיו הנוצרים בקרב רוב יהודי. הפן החיובי למציאות זו של רוב יהודי החי בביטחון בחברה המוגדרת על ידי המסורת היהודית, הינו הפתיחות הגדלה לנוצרים. הדו-שיח המתפתח מקדם את החיפוש אחר פיתרון צודק לעימות ואת האפשרות להמשיך להעיד על האדון הקם לתחייה במולדתו עלי אדמות."

בית הנציגות והקהילה המתגוררת בו

בראשית נובמבר, בית שמעון וחנה בירושלים הפך למושב הנציגות הקתולית הדוברת עברית בישראל, זו הפעם הראשונה בתולדותיה בה זוכה הנציגות לבית קבע משלה, צעד חשוב זה הושג הודות לפרנציסקאנים. בבית מתגוררים שלושה כוהנים ושלושה עמאים העוזרים בבית ובקהילות השונות.

בימות השבוע, שני – ששי, בשעה 7:00 בבוקר, מתקיימת תפילת שחרית ע"י תושבי הבית.

סעודת האדון מתקיימת בכל ערב בשעה 18.30. התפילות מתקיימות בעברית.

תושבי הבית הינם:

- האב דוד, הממונה על הקהילות והאחראי על קהילת ירושלים.
 - האב יעקב, כוהן מהגמוניית לובלין בפולין אשר יצא לפנסיה ולומד עברית ויהדות.
 - האב פיטר, כוהן מפולין השוקד על עבודת הדוקטוראט במכון המקראי הפרנציסקאני בירושלים.
 - בנדטו, עמאי מאיטליה העוזר בהנחיית המוזיקה בקהילות ירושלים וביפו ושוקד על עבודת הדוקטוראט בנושא הספרות העברית המודרנית.
 - לזסלו, עמאי מהונגריה, חבר בקבוצת הפוקולארי, סטודנט לעברית וליהדות הלומד באוניברסיטה העברית.
 - קרלוס, רופא עמאי מוונצואלה.
- תושבי הבית משתדלים ליישם חזון של קהילה דוברת עברית בכל שעות היום על כל המשתמע מכך.

יום הקהילות בסוכות

חגיגה מיוחדת לרגל חג הסוכות נחוגה השנה בקהילותינו, כ-150 חברים מהקהילות הדוברות עברית ורוסית השונות, התכנסו יחד בקרית יערים, בכנסייה על שם מרים גברתנו של ארון הברית השייכת לנזירות יוסף הצדיק. האב דוד, הממונה על הקהילות בארץ, ערך את סעודת האדון לצד כוהני הדת האחראים בקהילות השונות וכן כוהנים עוזרים נוספים. בני, המתנדב מאיטליה, ומרים, מקהילת חיפה הדריכו את המקהלה הקטנה והנפלאה שליוותה את התפילה. ילדינו נשאו את המתנות לשולחן האדון, הלחם, היין ואף את פירות השנה. חביב, מקהילת באר שבע, בירך על פירות השנה הקודמת ושל השנה הבאה עלינו לטובה.

לאחר סעודת האדון, חברי הקהילות יצאו אל מחוץ לכנסייה כדי להרים כוס יין ולברך על השנה החדשה. לאחר ארוחת הצהריים שהובאה ע"י החברים, התחלקו לקבוצות לצורך פעילויות שונות בהן: ריקודי עם, משחקים, חידון, ושירה. כולם לקחו חלק והשמחה הייתה רבה – כיאה לשמחת חג. חתמנו את היום בשיר ובברכה, "לכו לשלום ולשמחת המשיח" עד אשר ניפגש שוב...

ימי תפילה לכוהנים בהר תבור

כבכל שנה, יצאו כוהני הקהילות הדוברות עברית ורוסית לימי תפילה שהתקיימו מה-28 לספטמבר ועד ה-1 באוקטובר 2010 בהר תבור. השנה עמדה ההתכנסות בסימן "בניית קהילת המשיח". עשרה כוהנים לקחו חלק בימי התפילה ביניהם האחראים על הקהילות הדוברות עברית ורוסית בישראל. גם השנה האירוח היה מנת חלקם של האבות הפרנציסקאנים במנזר שמעל לפסגת הר תבור, מקום נפלא לימי התבודדות ותפילה, המקום בו ישוע השתנה בפני תלמידיו. ימים אלה מהווים הזדמנות פז לכוהנים לבלות ולהתפלל בצוותא, לחלוק חוויות אודות העבודה בקהילות ולגבש תוכניות משותפות. מערך התפילות כלל את תפילת הבוקר ובערב סעודת האדון יחד עם תפילת ערבית. זמן מיוחד הוקצה לווידוי. מפגש זה של ימי התפילה חשוב לרענון וחיידוש הכוחות, להרחיב את הראייה הכלל מערכתית ולהדק את קשרי הידידות ושיתוף הפעולה בקרב כוהני הנציגות. אנו מודים לאלוהים על ההזדמנות להתכנסות הזאת!

קהילת באר שבע נפרדת ממשפחת אומברגר

מתיו אומברגר, חבר קהילת באר שבע, כותב:

ב-14 בדצמבר שבה משפחת אומברגר למולדתה, ארצות הברית. מתיו ומשפחתו ישוהו באופן זמני אצל הוריו בקנוס עד כי מתיו ישתלב בעבודה כמרצה למקרא (מתיו סיים את עבודת הדוקטוראט במקרא באוניברסיטת בן גוריון). משפחת אומברגר נתקבלה לכנסייה הקתולית בקהילת יפו בשנת 2004, מאז הם נמנו כחברים בקהילת באר שבע. בין הסיבות אשר הביאו את המשפחה לעבור לכנסייה הקתולית היא האווירה החמה והידידותית בקהילת באר שבע. לגביהם, השיבה למולדת מהולה ברגשות מעורבים שכן משמעה איחוד מחדש עם משפחתם שם, ומאידך, הפרידה מקהילת באר שבע. בני משפחת אומברגר הביעו רצונם לשמור על קשר עם הקהילה, ובנוסף, הקהילות הקתוליות הדוברות עברית תזכרנה בתפילות היומיום של המשפחה.

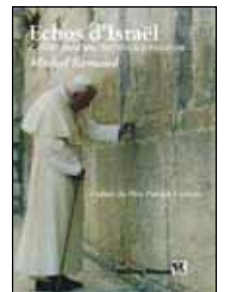
חדשות מהכנסייה המקומית ומהכנסייה בעולם

המסמך אשר הופץ לאחר סינודוס ההגמונים באודות דבר ה': לפני שנתיים, התקיים ברומא סינודוס של הגמונים אודות דבר ה'. בנובמבר 2010, התפרסם המסמך שנכתב על ידי האפיפיור בעקבות הסינודוס, הנושא את הכותרת "דבר ה' - אודות דבר ה' בחיי הכנסייה ובשליחותה". המסמך הארוך מציין את חשיבות הכתובים בחיי הכנסייה ומדגיש את הגילוי מחדש של הכתובים בלב הכנסייה.

מיסה לרגל 25 שנה לפטירתו של האב דלמה: במוצאי שבת, ה-30 באוקטובר 2010, קהילת יפו התייחדה עם זכרו של הרועה הראשון לטווח הארוך ביותר שידעה, האב אלפרד דלמה, אשר הלך לעולמו לפני 25 שנה בתאונת דרכים. על אף שהאב ברוננו הוסאר הינו המייסד של קהילת יפו, הראשונה בין הקהילות הקתוליות הדוברות עברית בישראל, היה זה יורשו, האב אלפרד דלמה שטיפח את הקהילה ודאגה לה במשך 27 השנים הראשונות לייסודה, הוא שימש הכוהן האחראי בקהילה משנת 1958 ועד לפטירתו ב-1985. יהי זכרו ברוך!

תפילות לנוצרים בעיראק: בעקבות ההתקפות הרצחניות הרבות על הנוצרים בעיראק, בקהילות הנוצריות השונות ברחבי העולם נושאים תפילות למענם ואף חברי קהילותינו מתייחדים עם זכרם של אחינו ואחיותינו שם. מי ייתן ומדינה רבת סבל זו תדע שלום ויציבות, והנוצרים בה ישכנו בבטחה וברוחה.

ספר חדש לאב מיכאל רמו: האב מיכאל רמו, מנהל מכון אלברט דקוטריי, מכון נוצרי ללימודי יהדות וספרות עברית, וחבר וותיק בקהילת ירושלים, פרסם לאחרונה ספרו החדש (בצרפתית): "הדים מישראל: הרהוריו של נוצרי מירושלים" (ירושלים, הוצאת אלקנא, 2010). 21 המאמרים שנאספו לספר החדש דנים בנושאים רבים, הרהורים בחיי היומיום בישראל, פרשנות התנ"ך, הברית החדשה והספרות הרבנית.

שמח!

חג מולד

יוצא מטעם: נציגות הקהילה הדוברת עברית - הפטריארכיה הלטינית בירושלים

ת.ד. 581, ירושלים 91004

www.catholic.co.il

